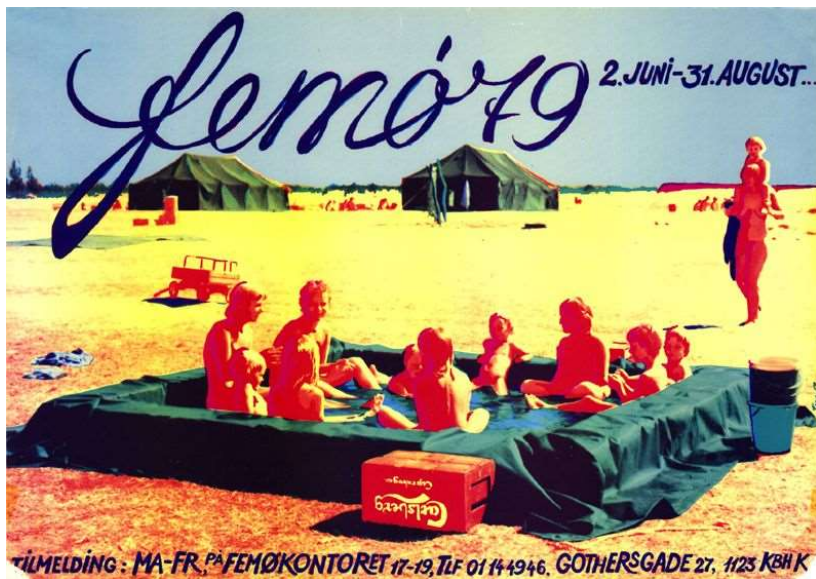

Kvindelejren i glimt gennem årene: Femølejren som erindringsbog

Publiceret 07/12/2020 i Kultur/Bøger af Vibeke Nielsen

BØGER // ANMELDELSE – Jubilæumsskriftet for Femølejrens 50-års jubilæum, 'Kvindelejren i glimt gennem årene – 27 erindringer i anledning af 50 Femølejre, der blev til 49 ;-p', er tro mod formen. Både jubilæumsskrifters form og Femølejrens form. Der er fejring og skæve vinkler og sure opstød. Der er også formeksperimenter, tidstypiske illustrationer og grafiske fejltrin, fortæller Vibeke Nielsen, der har læst sig gennem de 50 år.

Kvindelejren i glimt gennem årene (med undertitlen: 27 erindringer i anledning af 50 femølejre, der blev til 49 ;-p) er en ærlig og regulær titel. Bogen bygger på glimtviserindringer, der er indsamlet blandt nuværende medlemmer af foreningen bag lejren. Glimtene er oplevet af dem, der stadig holder ved i 2020.

I 2020 blev Femø aflyst på grund af corona (derfor 49 med blink i titlen). Til gengæld fik de gamle og i mindre grad yngre deltagere skrevet en bog – sammen hver for sig.

'Kvindelejren i glimt gennem årene' er levende kilder til kvindehistorien

Hvis man aldrig har hørt om Femølejren, er den kort fortalt startet i 1971 som en kvindelejr på Femø i regi af Rødstrømpebevægelsen. Den blev en kæmpe succes og er siden blevet udvidet til flere lejruge med skiftende tematisk indhold. Rødstrømpebevægelsen nedlagde sig selv i midten af 80'erne, men Femølejren består og er stadig en ren kvindelejr, der finder sted hver sommer.

Et kig ind i samspillet mellem generationer i takt med, at organisationerne bliver modne og ældre. Med lejlighed til at se at reflektere over, hvordan og hvorfor de har udviklet sig forskelligt i den samme samtid

Bogen er beslægtet med andre i bogform udgivne statusopgørelser for bevægelser med rødder i 60'erne og 70'erne, udgivet i anledning af deres 50 års fødselsdag. [Miljøbevægelsen NOAH](#) kom eksempelvis med bogen *Miljøbevægelsens rødder* i marts sidste år og var også skrevet af deltagerne selv, fremfor en professionel historiker eller journalist.

Bøgerne kan give interessante indblik i et stykke Danmarkshistorie via de kilder, der endnu lever. Og et kig ind i samspillet mellem generationer, i takt med at organisationerne bliver modne og ældre. Med lejlighed til at se at reflektere over, hvordan og hvorfor de har udviklet sig forskelligt i den samme samtid.

Vildtvoksende og tidstypisk

Femølejrens kultur har politiske rødder i den antiautoritære venstrefløj i 60'erne og 70'erne. Det betyder, at der ikke er en "formand" til at autorisere fortællingerne, file på de skæve vinkler eller udrense de sure opstød. Der kan trækkes udviklingstråde ud af de enkelte bidrag, men de samles ikke.

kvindelejr · femø
19 75

FEMØLEJR 1975. KVINDEBEVÆGELSEN OG DENS

IKONOGRAPHI. ILLUSTRATION: GENGIVES EFTER AFTALE MED UDGIVEREN
Fællesmøder og et princip om, at alle arbejder gratis, udvikler sig med tiden til et planlæggende sekretariat og delvist lønnede medarbejdere. Spandmarmelade og trestjernet salami på den første lejr bliver siden til noget med bønner, linser og kikærter i sækkevis, for at kulminere med hele to menuer med vegansk alternativ.

Bogens form er tro mod en tidstypisk organisationsform.

Solnedgange, fællesmåltider og lokumstømninger

Flere af bidragsyderne i *Kvindelejren i glimt gennem årene* gør dog opmærksom på, at foreningen ikke er en politisk forening. Så her er mange beskrivelser af solnedgange, teltlugte, lokumstømninger, strandenge, fællesmåltider og nye og gamle kærester. De er måske lidt sjovere at læse som fælles sommerferieminder delt af dem, der var med.

Her er sange og digte. Her er også et enkelt teksteksperiment, hvor Kristina Nya Glaffey ironisk mimer antropologens feltundersøgelser

På den måde ligner jubilæumsskriftet enhver anden forenings jubilæumsskrift. Men det giver et forfriskende vingesus i det lidt indelukkede telt, når de personlige fortællinger får kant og perspektiv.

For eksempel i Sascha Ethelbergs historie om hvordan oplevelsen af lejren forandres i takt med hendes egen udvikling fra første lejr i 8-års alderen, og indtil hun selv har en voksen

datter, der deltager. Eller når flere bringer erfaringer fra internationale kvindebevægelser ind i refleksionerne over Femø, og når tidernes skiftende diskussioner om køn berøres.

OPSLAG FRA BOGEN. FOTO FRA

KVINDELEJREN I GLIMT GENNEM ÅRENE.

Prosa, sang og digte

Brug af andre genrer end den prosaiske erindring er også forfriskende. Her er sange og digte. Her er også et enkelt tekstsperiment, hvor Kristina Nya Glaffey ironisk mimer antropologens feltundersøgelser.

Selvom bogen er rig på flotte billeder, plakater, programmer, infoblade, noter og flyers fra alle årene, er der desværre skønhedspletter. Håndværket i den mediegrafiske tilrettelæggelse af bogen som helhed holder ikke helt. Man kan ikke læse de gamle håndskrevne og maskinskrivne tekster, der er gengivet for småt.

Den flotte håndmalede og håndtegnede grafik er i nogle eksempler gengivet pixeleret. Det kunne med lethed have været undgået, så al grafik og tekst var blevet præsenteret i sin fulde pragt med respekt for det runde år og det store arbejde, som er blevet lagt i også de visuelle udtryk for lejrens kultur.

LÆS MERE I POV OM [KVINDEBEVÆGELSEN HER](#)

Kvindelejren i glimt gennem årene, Jubilæumsskrift, udgivet af Foreningen Femø, 2020

Topfoto: Femølejren 1979. Gengives med tilladelse af udgiveren

- VIBEKE NIELSEN
- SENESTE ARTIKLER

Vibeke Nielsen, f. 1971, er bibliotekar med særlig interesse for bevægelser, politik og historie, som det afspejles i litteratur og andre kunstarter.